



# VÄLKOMMEN TILL FRAMTIDENS MEJERI!

PÅ VÄG MOT  
NETTO NOLL  
KLIMATAVTRYCK





Arla



eko

MELLANMJÖLK



EKOLOGISKT  
för SVERIGES Val

1,5% FETT

1 LITER

# FRÅN FOTAVTRYCK TILL HANDAVTRYCK

Allt vi människor gör påverkar morgondagen.

Klimatfrågan är vår tids största utmaning och vi på Arla vet att vi har ett ansvar. Våra produkter har en påverkan på klimatet, ett klimatavtryck. Det positiva är att vi redan har minskat detta klimatavtryck väsentligt och att vi är övertygade om att det kan minskas ännu mer. Och att vi redan bidrar med mycket positivt – som god och näringsrik mat och biologisk mångfald.


Vi har satt ett mål till senast 2045 – då vi ska ha netto noll klimatavtryck. Det betyder att den mängd koldioxid som allt som växer fångar upp och lagrar in genom fotosyntesen ska vara lika stor som våra utsläpp av växthusgaser.

Negativ klimatpåverkan brukar kallas fotavtryck. Handavtryck är allt det positiva vi gör för miljön. Vi ska alltså minska våra fotavtryck och öka våra handavtryck. Och många handavtryck tillsammans, hela vägen från gårdarna ända hem till ditt kök, kan göra skillnad.

Vi arbetar för fullt för att skapa en hållbar framtid med hållbara mejeriprodukter. Här kan du läsa vad vi redan har gjort och vad vi planerar att göra framöver. Vi hoppas att också du vill bidra.

Välkommen till framtidens mejeri!

*P.S. Du kan också följa vår väg mot netto noll klimatavtryck på [arla.se/hallbarhet](https://arla.se/hallbarhet). Vi ses!*



– Som bonde gör jag mitt bästa för att hjälpa ekosystemtjänsterna på traven. Det lönar sig både för mig och klimatet.

*Arlabonden Tobias, Kullingsjö Lantbruk*

### Handavtryck i naturen

- **Blommor i dikesrenarna** gynnar pollinerande insekter.
- **Våtmarker och dammar** skapar omväxlande naturtyper.
- **Odling av klöver, gräs och skog** binder kol i marken.
- **Naturbetesmarker** gynnar biologisk mångfald.

# HANDAVTRYCK ÄR ALLT DET POSITIVA VI GÖR FÖR MILJÖN

Mjölkgårdar som har betande djur, gräs- och klöverodlingar, olika naturtyper och betesmarker är viktiga för det som kallas ekosystemtjänster. Det är de tjänster och nyttigheter som vi får av naturen, till exempel att insekter pollinerar växter och att betesmarker och gräsodling binder det viktiga kolet i marken. Ett av många handavtryck på gården är alltså att se till att ekosystemtjänsterna fungerar så bra som möjligt.


Naturbetesmarker ger särskilt goda förutsättningar för ekosystemtjänsterna. Det är marker som inte gödslas eller plöjs, utan hålls öppna tack vare de betande djuren. Naturbetesmarkerna har ofta en mycket stor artrikedom, både av växter, insekter och djur. Det i sin tur bidrar också till de värdefulla nyttigheterna pollinering och kolinlagring, och såklart till viktig biologisk mångfald. En femtedel av de svenska Arlagårdarnas betesmarker är naturbetesmarker.

## **Heja biologisk mångfald!**

När mjölkgårdarnas djur betar gynnas många arter som finns i naturbetesmarkerna. Blommor, fjärilar och fåglar trivs och blir fler. Det är viktigt eftersom insekterna och växterna lever i ett nära samspel. I naturbetesmarkerna lever även många särskilt skyddsvärda rödlistade arter.

## **Kolinbindning – forskning och framsteg**

För att bekämpa klimatförändringen räcker det inte bara med att minska utsläppen, utan kol måste också bindas i jorden, till exempel med odling av gräs och skog. Därför är Arlaböndernas gårdar en del av lösningen. Tillsammans med andra stora livsmedelsföretag försöker vi också hitta metoder att beräkna och öka gårdarnas kolinbindning ytterligare.



– För oss mjölkbönder är hållbarhet inget nytt. Det är en självklarhet att vi har planeten till låns och att även framtida generationer ska kunna leva både av och på den.

*Arlabonden Lennart, Nöbble Gård*

### Handavtryck på gården

- **God djuromsorg** ger kor som mjölkar bra.
- **Kornas gödsel** används som näring i foderodlingen och kan rötas till biogas.
- Noggranna **gödsel- och växtodlingsplaner** optimerar resursanvändningen.
- **Vallodling** på åkrarna binder kol och kväve i marken.
- **Sol, vind och biogas** ger förnybar el.
- **Bränslesnål körning** sparar både pengar och miljö.
- **Energikartläggningar** optimerar gårdens energianvändning.
- **Kornas foder** odlas på den egna gården.
- **Frösådd** av blommor i dikesrenar.
- **Mjolkproduktionen** ger en levande landsbygd.

# HÅLLBAR MJÖLK- PRODUKTION PÅ HÅLLBARA GÅRDAR

Arbetet på gården står för den allra största delen av mjölkens klimatpåverkan. Därför är det också här vi kan göra störst skillnad. Gårdarnas klimatpåverkan har redan minskat med 24 procent per kg mjölk sedan 1990, men vi nöjer oss inte med det. Till 2020 är vårt mål att ha minskat med 30 procent per kg mjölk, och efter det är målet att före 2045 ha netto noll klimatavtryck.

Internationellt sett ligger svensk mjölkproduktion redan bra till med nästan 50 procent lägre klimatpåverkan än genomsnittet i världen. Sveriges klimat, natur och goda tillgång på vatten gör oss till ett naturligt mjölkland. Mer än 90 procent av allt vi säljer i Sverige är gjort på svensk mjölk.

För att minska gårdarnas klimatpåverkan ytterligare jobbar Arlabönderna med fortbildning, erfarenhetsutbyte och verktyg som beräknar hur klimatpåverkan kan minskas. För många leder en lägre klimatpåverkan även till lägre kostnader. I ett nytt initiativ som vi kallar pionjärgårdar samlar vi gårdar som vill ligga i framkant och prova innovationer inom miljö och klimat, till exempel inom förnybar energi och kretsloppslösningar.

## **Djuromsorg en viktig fråga**

Djur som mår bra ger mycket mjölk och därmed ett lägre klimatavtryck. På Arla är vi särskilt stolta över vårt kvalitetsprogram Arlagården® som har tydliga regler för djuromsorgen, och då är redan den svenska djurväl-färden, med sina högt ställda krav, i världsklass.

På sommaren går alla kor i Sverige ute på bete. Det mår de bra av. Vår ”Som-marmjölk” gör det möjligt för korna att vara ute minst 25 procent längre tid än vad betesreglerna säger.

# MED BONDFÖRNUFT HITTAR VI NYA LÖSNINGAR

- **Kornas rapar och gödsel avger växthusgaser ...**

... men genom bra skötsel, avel och resurseffektiv utfodring kan vi få så mycket mjölk som möjligt för dessa utsläpp. Och genom forskning tar vi reda på hur ändrad utfodring kan bidra till att minska metanutsläppen.

- **Odlingen av foder ger växthusgaser ...**

... men genom bränslesnål körning, resurseffektiv gödsling och genomtänkta växtföljder kan utsläppen minskas.

- **All tillverkning av livsmedel påverkar miljön och klimatet ...**

... men genom att hushålla med näringen och cirkulera den så effektivt som möjligt på gårdarna minskar vi den negativa påverkan.



## Lite fakta om växthusgaser

Utsläppen av växthusgaser på gården består av koldioxid, metan och lustgas. Metan bildas vid kornas fodermältning och när stallgödsel lagras och sprids. Lustgas bildas när kväve omsätts i marken och när konstgödsel tillverkas. Tillverkningen av konstgödsel ger även utsläpp av koldioxid, precis som de maskiner som används på gården.





### **Eko ligger steget före**

Våra ekologårdar utgör spjutspetsen i vår omställning till en ännu mer hållbar mjölkproduktion. Därför är vi stolta över att vara störst i Sverige och världen på ekologiska mejeriprodukter.

### **Vi bidrar till FN:s globala mål**

Vår hållbara mjölkproduktion bidrar framförallt till FN:s mål 2, ingen hunger, mål 12, hållbar konsumtion och produktion samt mål 15, ekosystem och biologisk mångfald. Läs mer om detta i vår ansvarsrapport på [arla.se/hallbarhet](http://arla.se/hallbarhet). Gårdarna bidrar dessutom till Sveriges nationella miljömål (till exempel ett rikt odlingslandskap samt ett rikt växt- och djurliv).



– Vi börjar nu klimatberäkna våra recept.  
Det ger både oss och konsumenterna en bra  
vägledning så att vi alla kan dra vårt strå till  
stacken och minimera våra fotavtryck.

*Arlas provkök*

### Handavtryck i köket

- **Lukta, titta och smaka.** Släng inte i onödan!
- **Köp inte mer** än det som går åt, välj förpackning i lagom storlek.
- **Frys in** mat som blir över.
- **Smarta recept** ger mindre matsvinn.
- Laga mat **på rester** eller låt resterna bli **matlådor** till jobbet.
- **Återvinn** förpackningar.

# VAD VI LÄGGER PÅ TALLRIKEN SPELAR ROLL

Det är viktigt att äta balanserat och varierat, med en stor andel grönsaker och frukt, och att välja bra producerat kött när man äter kött. Mjolkprodukter är ett mycket bra komplement till en kost med mycket grönt eftersom de bidrar med protein och många av de näringsämnen vi behöver varje dag. Mjölksens höga naturliga näringstäthet gör den till ett bra val, både för hälsan och miljön.\*

Ett viktigt handavtryck som vi alla kan bidra till är att minska matsvinnet. Inom Arla har vi målet att halvera vårt eget svinn i produktionen fram till 2030. Med förpackningar i olika storlekar och smart sammansatta recept, där råvarorna är genomtänkta så att det inte blir några slattar, hoppas vi också kunna påverka konsumenterna i positiv riktning. Vi ger även tips på webben och på mjölkpaketen om att laga mat på och ta vara på rester.

Till sist, när maten är uppäten ska förpackningarna återvinnas så att materia- len och energin kan komma till nytta igen.

## **Bäst före, men ofta bra efter**

Du har väl sett vår nya märkning? Vi vill uppmärksamma att mejerivarorna ofta smakar bra långt efter sitt bäst före-datum. Lukta, titta och smaka, och lita till dina sinnen.

*\*Mjolkprodukter är en del av de svenska kostråden som inkluderar både hälsa och miljömässiga hänsyn ([livsmedelsverket.se](https://www.livsmedelsverket.se)) och ingår i den referensdiet som EAT-Lancet kommissionen utformat som kombinerar hälsoperspektiv och planetära gränser för miljöpåverkan ([eatforum.org](https://eatforum.org)).*

**– Hittills har vår klimatpåverkan bara mätts i negativa fotavtryck, men mjölkproduktionen bidrar även till mycket positivt för miljön. Jag ser fram emot att vi blir ännu bättre på att tydliggöra våra handavtryck.**

*Anna-Karin Modin Edman,  
hållbarhetsexpert Arla*



### **Handavtryck inom mejeri, transport och förpackningar**

- **Förnybar el** i mejerierna (två mejerier återstår att fasa över till grön el).
- Fokus på **minskat svinn**.
- **LED-belysning** sparar el.
- Fokus på **minskad vattenanvändning**.
- **Förbättrade förpackningar** steg för steg.
- **Fossilfria transporter**.
- **Moderna bilar** ger lägre utsläpp.
- Utbildning i **miljöriktigt körsätt** för våra chaufförer.
- **Optimerade turer** ger kortare körsträckor.

# PÅ GOD VÄG MOT HELT FOSSILFRIA MEJERIER OCH TRANSPORTER

På Arla i Sverige har vi kommit långt med att minska vår klimatpåverkan för mejerier och transporter genom att gå från fossilt till förnybart inom energi och drivmedel. Redan idag är våra egna transporter fossilfria och våra mejerier drivs till övervägande del av förnybar energi. Det är vi stolta över.

Förpackningar är en annan stor fråga för oss. Varje dag lämnar hundratusentals förpackningar våra mejerier. Vi strävar ständigt efter att minska materialmängden i förpackningarna och öka andelen förnybara och återvunna material. Dessutom ser vi till att förpackningarna är lätta att tömma så att all mat kommer till nytta och att alla material är återvinningsbara. 2020-målet för förpackningar har vi redan uppnått inom Arla totalt, men vi fortsätter att förbättra förpackningarna steg för steg.

## **Vi klimatkompenserar för eko**

Klimatkompensation innebär att utsläpp av växthusgaser kompenseras med åtgärder som minskar motsvarande mängd, till exempel genom trädplantering. Hittills har vi planterat över 1 miljon träd i Afrika.

Klimatkompensation är inte en åtgärd vi föredrar eller en slutgiltig lösning, utan ett sätt att hantera utsläpp vi ännu inte har kunnat undvika.



# TILLSAMMANS KAN VI NÅ VÅRA MÅL

De 2 600 svenska Arlabönderna äger kooperativet Arla tillsammans med 7 700 mjölkbönder i sex andra europeiska länder. Det innebär att vi är många tillsammans som jobbar mot samma mål – att öka handavtrycken och minska fotavtrycken. Och vi gör det inom alla områden vi kan.

Målen på nästa sida gäller ett år till. Men redan nu har vi höjt ribban och satsar på att nå **netto noll klimatavtryck före år 2045** i Sverige (övriga länder 2050). Ett delmål är att vi **år 2030 ska ha minskat Arlas klimatavtryck på gårdsnivå med 30 procent per kg mjölk och med 30 procent i resten av vår produktionskedja**. Vi vet inte ännu hur alla steg i detta ska gå till, men med hjälp av Arlabönderna samt våra leverantörer, forskning och samarbete med andra i branschen är vi fast beslutna att lyckas. Det är vårt ansvar.

# MÅL OCH RESULTAT

## Klimatpåverkan

**Mål:** Minska utsläppen av växthusgaser från produktion, transporter och förpackningar med 25 procent fram till 2020, jämfört med 2005 års nivå.

**Resultat:** Trots större produktionsvolymerna har Arlas totala klimatpåverkan minskat med 22 procent sedan 2005.

## Energianvändning

**Mål:** Förbättra energieffektiviteten med 3 procent per år och öka andelen förnybar energi. År 2020 ska hälften av energin vara förnybar.

**Resultat:** Energianvändningen per ton bearbetad mjölk har minskat med 20 procent sedan 2005. I Sverige är andelen förnybar energi redan 76 procent.

## Avfall

**Mål:** Inget avfall ska deponeras efter 2020.

**Resultat:** Andelen avfall som återvinns eller förbränns ökar och mängden avfall som deponeras har minskat med 77 procent sedan 2005.

## Vattenanvändning

**Mål:** Effektivisera vattenanvändningen med 3 procent om året.

**Resultat:** Målet uppnått. Sedan 2005 har vattenanvändningen minskat med 27 procent.

## Matsvinn

**Mål:** Halvera matsvinnet i mejeriet och hos konsumenterna jämfört med 2005.

**Resultat:** Matsvinnet i vår produktion har minskat betydligt och uppgår nu till mindre än 2 procent av invägd mängd råvaror, men går tyvärr inte att beräkna bakåt i tiden. Vi gör många olika saker för att inspirera konsumenterna att minska sitt matsvinn.

## Gården

**Mål:** Minska klimatpåverkan per kg mjölk med 30 procent från 1990 till 2020.

**Resultat:** Gårdarnas klimatpåverkan per kg mjölk hade minskat med 24 procent vid den senaste mätningen 2017.



LÄS MER PÅ [ARLA.SE/HALLBARHET](https://arla.se/hallbarhet)  
ELLER SCANNA KODEN

